

Unijna tablica wyników wymiaru sprawiedliwości 2025: Silniejsze sądy dla silniejszej Europy

Komisja Europejska opublikowała trzynaste wydanie unijnej tablicy wyników wymiaru sprawiedliwości, prezentując postępy państw członkowskich UE w zakresie skuteczności, jakości i niezależności systemów sądowniczych. W 2025 roku tablica zawiera nowe dane, które potwierdzają, że wymiar sprawiedliwości w Unii staje się coraz bardziej nowoczesny, dostępny i odporny.

Cyfryzacja na plus

Jednym z najważniejszych trendów jest rozwój cyfryzacji. W 2025 roku już 9 państw członkowskich umożliwia składanie dowodów drogą elektroniczną w sprawach cywilnych, handlowych, administracyjnych i karnych – to wyraźny postęp wobec 6 krajów w 2024 roku. Aż 26 państw oferuje możliwość wnoszenia pozwów i roszczeń online w sprawach cywilnych i handlowych.

Sprawniej i szybciej

W ośmiu państwach członkowskich skrócił się czas trwania postępowań sądowych we wszystkich kategoriach spraw. W przypadku spraw cywilnych i handlowych w pierwszej instancji poprawę odnotowano aż w 13 krajach. Oznacza to, że obywatele i przedsiębiorcy mogą liczyć na sprawniejsze rozpatrywanie swoich spraw.

Dostępność dla każdego

Aż 26 państw członkowskich wprowadziło rozwiązania ułatwiające dostęp do wymiaru sprawiedliwości dla osób zagrożonych dyskryminacją. W 24 krajach poprawiono dostęp fizyczny do budynków sądów, a w 19 prowadzono działania informacyjne, aby osoby narażone na wykluczenie wiedziały, gdzie szukać pomocy prawnej.

Zaufanie do niezależności

Raport pokazuje również pozytywne postrzeganie niezależności sądów przez obywateli i przedsiębiorców. W większości państw członkowskich uznają oni niezależność sądów za stabilną lub poprawioną. Dodatkowo, w 16 krajach firmy pozytywnie oceniają autonomię krajowych organów ochrony konkurencji, co podkreśla znaczenie niezależnych instytucji dla zdrowej konkurencji na rynku.

Nowe wskaźniki i kierunek na przyszłość

Po raz pierwszy uwzględniono dane dotyczące organów odwoławczych ds. zamówień publicznych oraz krajowych organów ochrony konkurencji, zgodnie z wytycznymi przewodniczącej Komisji Ursuli von der Leyen. Pokazuje to rosnącą rolę przejrzystości i odpowiedzialności w zarządzaniu środkami publicznymi.

Podstawa dla dalszych działań

Ustalenia z tegorocznej tablicy wyników będą mieć znaczenie dla nadchodzącego sprawozdania Komisji na temat praworządności w 2025 roku, jak i dla krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności. Wspierane są one m.in. z programu „Sprawiedliwość”, którego budżet wynosi około 305 mln euro na lata 2021–2027.